KICKSTARTA KÖKSVÄXTERNA

med en drivbänk

Efter fem–sex veckor kan du skörda rädisor och ruccola i drivbänken. På friland tar det betydligt längre tid.

Gör det själv och spara cirka 1500 kr

TIPS

Välj rätt placering. Drivbänken ska placeras med den lägsta änden mot söder, för det ger mest ljus och värme. Då ger du dina växter optimal hjälp att växa och ge bra skörd.

LÄTT SVÅRT

SVÅRIGHETSGRAD:
Det är ganska lätt att snickra en drivbänk av material som återanvänds.

TIDSÅTGÅNG:
Cirka en halv arbetsdag.

PRISBILD:
Mellan 0 och 500 kr.

Snickra en enkel drivbänk och kickstarta odlingen av dina köksväxter. Om du använder material från verkstan och gamla brädor blir den dessutom billig.

Om du snickrar en eller ett par drivbänkar till dina kryddväxter, grönsaker eller blommor så kan du få glädje av dem mycket tidigare än om du sår och planterar på friland. En drivbänk är i princip ett litet växthus där du kan driva fram växter så mycket att de tål att planteras ut tidigare än normalt. Det är rena kickstarten för växterna att få så mycket ljus och värme. Om du vill kan du låta växterna stå kvar i drivbänkarna tills det är dags att skörda. Då kan du njuta av egen skörd mycket tidigare än om växterna hade stått på friland.

Vår drivbänk snickras av kasserat material som får ny användning. Glaset hittade vi på återvinningsstationen, och det är det som bestämmer storleken på ramen och bågen. De övre brädorna i ramen hyvlas ner i ena änden för att glaset ska luta och ljuset lättare komma in. När drivbänken är klar letar du reda på en bra placering, gräver ett hål som fylls med gödsel och mulljord (eller annan näringsrik jord), för att växterna snabbt ska ta sig.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material
- Fönster (här 95 x 98 cm)
- Brädor, t.ex. 28 x 145 mm – ej tryckimpr.

Dessutom:
- PU-lim
- 2 gångjärn
- Skruvar, 5 x 60 mm
- Färg (här trätjära)

Vi har försett drivbänken med fyra ben (som här är 45 cm) för att den ska stå stadigt, men de kan hoppas över om bänken grävs ner. Glaset ska sitta i en båge och denna fästs på ramen med gångjärn. De övre av sidobrädorna hyvlas ner för att ge fönstret lutning så att det kommer in mer ljus till växterna.

Fönstret görs i ordning

Börja med att göra i ordning fönstret så att det tål att placeras nästan vågrätt. Det är därför klokt att slipa bort gammal färg och måla om.

Ta bort glasningslisterna runt om så att du kan lyfta ut glaspaketet. Är det tungt bör du be någon hjälpa dig så att glaset inte spricker. Skrapa och slipa bort alla gammal färg från bågen. Stryk sedan träet med grundolja och måla det ett par gånger. Vi använder trätjära som gör träet synnerligen hållbart.

1 Ta bort glaset från bågen när du har pillat bort glasningslisterna. Lyft glaset försiktigt så att det inte spricker.

2 Skrapa bort lös och flagande färg. Spänn helst fast bågen på en arbetsbänk så att du sedan kan slipa den. Ta bort all färg ner till naket trä.

3 Palla upp bågen och måla den. Börja med att grunda den med en bra träolja och fortsätt med en utelasyr eller liknande. Vi använder trätjära som håller länge.

Delarna sågas ut och sätts ihop

Brädorna sågas till i längd så att du kan sätta ihop dem till en ram. Den ska förstås passa till fönsterbågen. Gör ramen av två brädor på varandra hela vägen runt. Brädorna på de två sidorna hyvlas ner så att drivbänken får lagom lutning. Den främre övre brädan ska också sågas eller hyvlas ner. Här är lutningen 10 cm från den bakre kanten till den främre. Där fönstret fästs med gångjärn är ramen 29 cm. Fäst sedan de fyra benen i var sitt hörn av ramen.

1 Såga brädorna som ska bli hörnstolpar och klyv sedan en av brädorna så att de två delarna blir cirka 5,5 resp. 9 cm breda (om du använder 145 mm brädor som vi gör).

2 Sätt ihop delarna till stolparna. Stryk lim på de smala listerna och fäst dem på de breda med 5 x 60 mm skruvar. Glöm inte att förborra för skruvarna.

3 Såga till sidobrädorna till ramen så att de är cirka 10 cm bredare i ena änden. Det ger lagom lutning på fönstret på drivbänken. Spänn ihop brädorna och såga ut dem samtidigt.

4 Skruva fast de undre brädorna till en ram. Fixera stolparna med tvingar och skruva fast dem med 5 x 60 mm skruvar i förborrade hål.

5 Montera de övre brädorna i ramen när du har skruvat fast de fyra stolparna i de undre brädorna. Även nu används 5 x 60 mm skruvar.

6 Sätt drivbänken på sin plats. Markera omkretsen och gräv ett hål som är cirka 50 cm djupt innanför ramen. Fyll med väl gödslad jord i hålet.

7 Skruva fast fönstret när jorden är på plats. Det räcker om du fäster fönstret med två gångjärn i den övre delen av drivbänkens ram.

Blanda fin jord och kompost

Det som gör drivbänken så bra – utöver ljus och värme – är jorden. Den ska blandas med mycket hästspillning som avger värme och får växterna att växa snabbare.

Längst ner i hålet under drivbänken fyller du upp med cirka 10 cm halm eller hö som isolerar. Fyll därefter på ett cirka 25 cm lager av hästspillning. Den ska vara så färsk som möjligt för att avge så mycket värme som möjligt till mulljorden där du sår växterna. Jorden är ungefär 15 cm djup och består av en blandning av väl omsatt kompost och fin matjord. Så snart tjälen har gått ur marken kan du börja använda din drivbänk. Skulle temperaturen falla under nollpunkten kan du täcka drivbänken med bubbelplast som isolerar.